

Den gamla lagen om funktionshinderservice – övergångsperiod till och med 31.12.2027

Boende

Handbok om funktionshinderservice
Institutet för hälsa och välfärd THL

Du läser nu en sida enligt den gamla handikappservicelagen (380/1987).

Denna lag har upphävts genom L 14.4.2023/675, som gäller fr.o.m. 1.1.2025.

I avsnittet om tidigare funktionshinderservice beskrivs tjänster enligt lagen om funktionshinderservice och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda samt tillämpningen av lagen i praktiken. Dessutom beskrivs klientprocessen enligt den gamla lagen om funktionshinderservice.

Texten är innehåll enligt den gamla lagen om funktionshinderservice (380/1987). Det innehåll som THL producerat har publicerats i sin ursprungliga form i THL:s elektroniska Handbok om funktionshinderservice.

Innehållet enligt den gamla lagen om funktionshinderservice (380/1987) används till tillämpliga delar till utgången av övergångsperioden för den nya lagen om funktionshinderservice den 31 december 2027.

[Lag om service och stöd på grund av handikapp \(Finlex\)](#)

Boende

En fungerande bostad och lämplig service – en förutsättning för boende

Målet är att ordna såväl serviceboende enligt handikappservicelagen som boende som ordnas i enlighet med lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda på ett flexibelt sätt enligt personens individuella behov.

Utgångspunkten är att personen har en tillgänglig och fungerande bostad som svarar mot hans eller hennes behov och önskemål. Personens önskemål, behov och synpunkter ska höras då bostaden och servicen ordnas.

Bostaden kan vara en separat hyres- eller ägarbostad. Bostaden kan också vara en del av en bostadsgrupp, ett gruppboende eller finnas i ett servicehus.

En bostad är inte ett rum, utan med bostad avses en plats som tillhör och används av den som bor i bostaden och som förutom ett eller flera boningsrum också har kök och toalett. I gemensamma boendeformer, som gruppboenden, räknas de rum som är i personalens användning inte till de boendes rum. Bostadens och närmiljöns funktionalitet ska vid behov förbättras med hjälp av ändringsarbeten i bostaden.

Eftersom boendetjänsterna i högre grad än tidigare upphandlas av privata serviceproducenter är det mycket viktigt att fästa uppmärksamhet vid hur tjänsterna ordnas och hur upphandlingen genomförs. Det finns en separat helhet om upphandling av tjänster för personer med funktionsnedsättning i handboken om funktionshinderservice.

Boendeservice för personer med funktionsnedsättning

Boendeservice kan ordnas med stöd av handikappservicelagen, specialomsorgslagen och socialvårdslagen. I handikappservicelagen och specialomsorgslagen finns bestämmelser om boendeservice för personer med funktionsnedsättning. Dessa speciallagar tillämpas om en person med funktionsnedsättning inte får tillräckliga tjänster som lämpar sig för honom eller henne och som är förenliga med hans eller hennes intressen med stöd av socialvårdslagen. Handikappservicelagen är primär i förhållande till specialomsorgslagen. Kommunen fattar beslut om vilken lag som ska tillämpas och om hur boendet ordnas i praktiken. Man bör dock alltid höra personen med funktionsnedsättning och beakta hans eller hennes önskemål och behov samt se till att personens intressen tillgodoses.

Boendeservice i enlighet med socialvårdslagen

Boendeserviceformer enligt socialvårdslagen är tillfälligt boende, stödboende, gemenskapsboende och serviceboende med heldygnssorg.

Tillfälligt boende

Tillfälligt boende ordnas för personer som av särskilda skäl behöver kortvarig, brådskande hjälp av välfärdsområdet med att ordna boende.

[Socialvårdslagen 21 § \(Finlex\)](#)

Stödboende

Med stödboende avses självständigt boende som stöds genom social handledning.

Stödboende ordnas för personer som av särskilda skäl behöver hjälp eller stöd från välfärdsområdet för att bo självständigt eller vid övergången till självständigt boende.

[Socialvårdslagen 21 § a \(Finlex\)](#)

Gemenskapsboende

Med gemenskapsboende avses boende som ordnas av välfärdsområdet i en tillgänglig och trygg boendeenhet där personen förfogar över en bostad som motsvarar hans eller hennes behov och där de boende erbjuds verksamhet som främjar socialt umgänge.

Gemenskapsboende ordnas för personer som behöver det på den grunden att deras funktionsförmåga är nedsatt och att deras behov av vård och omsorg har ökat till följd av hög ålder, sjukdom eller skada eller någon annan motsvarande orsak.

[Socialvårdslag 21 b § \(Finlex\)](#)

Serviceboende med heldygnsomsorg

Med serviceboende med heldygnsomsorg avses boende i ett vårdhem, ett servicehem eller en liknande boendeenhet som är tillgänglig och trygg och tillhandahåller social verksamhet och där personen förfogar över en bostad som motsvarar hans eller hennes behov och där han eller hon av boendeenhetens personal utan dröjsmål och oberoende av tid på dygnet får vård och omsorg också för sitt akuta behov.

Serviceboende med heldygnsomsorg omfattar vård och omsorg enligt personens individuella behov oberoende av tid på dygnet, verksamhet som upprätthåller och främjar funktionsförmågan, måltider, klädvård, städning samt verksamhet som främjar delaktighet och socialt umgänge. Serviceboende ska tillhandahållas så att personens integritet respekteras och hans eller hennes delaktighet stöds. Dessutom ska det ses till att personen har möjlighet att få den medicinska rehabilitering och andra hälso- och sjukvårdstjänster som han eller hon behöver.

Serviceboende med heldygnsomsorg ordnas för en person som dagligen, oberoende av tid på dygnet, behöver fortlöpande vård och omsorg eller krävande yrkesinriktad vård som det inte är möjligt eller förenligt med klientens intresse att ordna som hemvård, närståendevård, familjevård eller på något annat sätt.

Serviceboende med heldygnsomsorg ordnas enligt personens behov långvarigt eller kortvarigt. Kortvarigt serviceboende kan vara tillfälligt eller regelbundet återkommande.

[Socialvårdslag 21 c § \(Finlex\)](#)

Serviceboende enligt handikappservicelagen

Skyldighet att ordna serviceboende

Välfärdsområdet ska ordna serviceboende för en person med svår funktionsnedsättning som på grund av sin funktionsnedsättning eller sin sjukdom nödvändigt behöver sådan service för att klara de funktioner som hör till normal livsföring.

Serviceboende hör till de tjänster som välfärdsområdet har särskild skyldighet att ordna, så servicen ska beviljas som en subjektiv rätt om personen uppfyller de kriterier som fastställts i handikappservicelagen och -förordningen.

Välfärdsområdet kan inte förvägra någon service genom att hänvisa till bristande anslag.

Välfärdsområdet har rätt att besluta hur serviceboendet ordnas, men den måste höra de åsikter och önskemål som personen med funktionsnedsättning har.

Serviceboende är alltid en avgiftsfri helhet för klienten även om den skulle bestå av avgiftsbelagda tjänster som ordnas som separata tjänster med stöd av olika lagar.

Rätt till serviceboende för personer med svår funktionsnedsättning

Då det är fråga om ordnande av serviceboende betraktas som person med svår funktionsnedsättning en person som på grund av sin funktionsnedsättning eller sjukdom fortlöpande, under olika tider av dygnet eller annars i särskilt stor utsträckning behöver en annan persons hjälp för att klara av sina dagliga sysslor.

[Förordning om service och stöd på grund av handikapp 11 § \(Finlex\)](#)

Det räcker att ett av de kriterier som nämns i förordningen uppfylls för att förutsättningen för svår funktionsnedsättning ska uppfyllas. Också ett mindre behov av hjälp är tillräckligt, om personen behöver hjälp både på dagen och natten eller, å andra sidan, om personen behöver särskilt mycket hjälp endast dagtid. Ingen grupp av funktionsnedsättningar kan uteslutas då bestämmelsen tillämpas, då det definieras huruvida personen har en svår funktionsnedsättning och det därmed bedöms huruvida personen har rätt till serviceboende.

I handikappservicelagen fastställs heller inga åldersgränser. Vid behov kan serviceboende ordnas för till exempel ett barn, en äldre person, en rehabiliteringsklient inom mentalvården eller en person med intellektuell funktionsnedsättning.

Välfärdsområdet är inte skyldig att ordna serviceboende för personer med mycket svår funktionsnedsättning eller med flera funktionsnedsättningar för vilka det på grund av den svåra funktionsnedsättningen eller sjukdomen inte är möjligt att trygga den omsorg som behövs med åtgärder inom öppenvården.

Grunden kan till exempel vara att det för personens del behövs i huvudsak fortlöpande eller långvarig kompetens inom sjukvården eller annan specialkompetens. Då ska ärendet granskas med tanke på klientens intressen och behov samt önskemål.

Innehållet i och genomförande av serviceboende

Enligt 10 § i handikappserviceförordningen omfattar serviceboende en bostad samt sådana tjänster i anslutning till boendet som är nödvändiga för den boende i det dagliga livet.

Serviceboende för en person med svår funktionsnedsättning kan genomföras antingen i personens

- egen ägar-, hyres- eller annan motsvarande bostad eller
- i servicehus, serviceboendegrupp eller i annan boendeenhet.

För att möjliggöra serviceboende kan man göra ändringsarbeten i bostaden eller skaffa olika slag av apparatur, såsom en trygghetstelefon.

Personen ska som stöd för boendet få tillräckligt med service och annat stöd.

Sådan service kan vara

- hjälp med funktioner som hänför sig till boendet, såsom möjligheter att förflytta sig, påklädning, personlig hygien, mathushållning och städning av bostaden samt
- tjänster som behövs för att främja den boendes hälsa, rehabilitering och trivsel.

Ur serviceanvändarens perspektiv är det mest centrala att servicen är tillräcklig och lämplig samt att servicehelheten är smidig och utgår från klientens behov.

Tjänster kan ordnas genom bland annat

- personlig assistans
- hemvård
- stöd för närståendevård
- hemsjukvård
- en kombination av dessa stödformer och vid behov genom individuella servicelösningar.

Ordande av serviceboende för ett barn med svår funktionsnedsättning

För ett barn med svår funktionsnedsättning kan man oberoende av barnets ålder fatta ett serviceboendebeslut.

Enligt förarbetena till handikappservicelagen är syftet med serviceboende att fortgående hjälpa en person med svår funktionsnedsättning som är i behov av en annan persons hjälp att klara sig utan vård på institution. Detta gör man genom att förbättra personens funktionsförmåga och ge honom eller henne den hjälp som behövs i de dagliga bestyren.

Också ett barn med en svår funktionsnedsättning och som behöver väldigt mycket hjälp, stöd och omsorg ska kunna bo med sina egna närstående i sitt barndomshem. Tjänsterna ska på alla sätt som är möjliga stödja barnet och hans eller hennes familj. Barnet ska inte vara tvunget att flytta från sitt hem på grund av bristande tjänster.

Serviceboende för barn kan ordnas på många olika sätt genom att kombinera de tjänster som behövs för att skapa en helhet som svarar mot barnets och familjens individuella behov. Vid behov kan man också ordna personlig assistans antingen som en del av serviceboendet eller som en separat tjänst, till exempel i syfte att stödja barnets delaktighet och självständighet.

För att stödja barnets delaktighet är det också viktigt att barnet kan få den färdtjänst han eller hon behöver.

Boende som ordnas med stöd av specialomsorgslagen

Boendeservice ska också för personer med intellektuell funktionsnedsättning ordnas i form av serviceboende enligt specialomsorgslagen, såvida personen i fråga uppfyller förutsättningarna för att beviljas servicen.

Om tjänsterna enligt andra lagar inte är tillräckliga och lämpliga för en person med intellektuell funktionsnedsättning, ska hans eller hennes boendeservice ordnas i form av specialomsorger med stöd av 2 § 4 punkten i specialomsorgslagen. I lagen nämns att bostad ska ordnas.

[Specialomsorgslagen 2 § \(Finlex\)](#)

En svår funktionsnedsättning är inte en förutsättning för att ordna boende, utan även personer med intellektuell funktionsnedsättning som behöver endast lite hjälp eller stöd har rätt att få boendeservice med stöd av specialomsorgslagen.

I lagen fastställs ingen åldersgräns, utan tjänster ska ordnas för personer med intellektuell funktionsnedsättning i alla åldrar enligt deras individuella behov.

[Specialomsorgslagen 1 § \(Finlex\)](#)

Specialomsorgslagen innehåller knappt alls några bestämmelser om innehållet i det boende som ordnas. I lagen nämns dock principen om att institutionsvård används i sista hand. Till lagen har också fogats bestämmelser om att stärka självbestämmanderätten och dessa bestämmelser är förpliktande.

Hur servicen ordnas och vad den innehåller ska utförligare överenskommas med personen med intellektuell funktionsnedsättning i samband med att ett specialomsorgsprogram görs upp.

Eftersom specialomsorgslagen är en gammal lag har nyare, allmänna bestämmelser fått en större betydelse då specialomsorgstjänster ordnas. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning styr också ordnandet av tjänster på basis av specialomsorgslagen. Självbestämmanderätt och delaktighet ska vara utgångspunkter då service ordnas.

Boendeprogrammet för personer med intellektuell funktionsnedsättning och uppföljning av detta

Statsrådet och social- och hälsovårdsministeriet har i flera år särskilt följt upp hur det individuella boendet för personer med intellektuell funktionsnedsättning har utvecklats.

Den 8 november 2012 beslutade statsrådet att utvidga målen i boendeprogrammet för personer med intellektuell funktionsnedsättning (Kehas-programmet) genom att fatta ett principbeslut om individuellt boende för personer med intellektuell funktionsnedsättning och trygghet av service. Som mål fastställdes att inga personer med funktionsnedsättning ska bo på institution efter 2020. Uppföljningsgruppen för Kehas-programmet har fastställt att ett av de viktigaste utvecklingsobjekten är att barn ska ha rätt till en barndom som andra barn i motsvarande ålder har och familjen har rätt att få det stöd den behöver.

Uppföljningsgruppen som tillsatts av social- och hälsovårdsministeriet har utvärderat hur målen för programmet genomförts och sammanställt god praxis från olika delar av landet så att den kan spridas och utnyttjas i större utsträckning.

Kvalitetskriterier för boende

Delegationen för boende för personer med utvecklingsstörning (KVANK), som är ett samarbetsnätverk för organisationer inom specialomsorgsbranschen, har utarbetat kvalitetskriterier för boende som syftar till att utveckla och utvärdera boendet. Kriterierna på svenska finns på webbplatsen Boende. FDUV, där det också samlas god praxis för boende.

- [Boende \(FDUV\)](#)
- [Kvalitetskriterier för boende \(pdf 525 kb, verneri.net\)](#)
- [Stöd för jämlikt boende \(Veneri.net\)](#)

Boendeservice som stöd till följd av försämrad psykisk funktionsförmåga

Med service inom socialvårdens mentalvårdsarbete avses service som riktar sig särskilt till stödbehov till följd av försämrad psykisk funktionsförmåga. Som sådan ska det åtminstone ordnas boendeservice och i samband med den social handledning, socialt arbete och social rehabilitering.

Service inom socialvårdens mentalvårdsarbete kompletterar annan socialservice enligt 14 § som behövs för att stödja individens psykiska hälsa.

[Socialvårdslagen 25a § \(Finlex\)](#)

För att tillgodose behovet av stöd till följd av försämrad psykisk funktionsförmåga ordnas boendeservice i första hand med stöd av socialvårdslagen, eftersom socialvårdslagen är primär i förhållande till handikappservicelagen.

Boendeservice enligt handikappservicelagen kan beviljas om tjänsterna enligt socialvårdslagen inte är tillräckliga och lämpliga för en person med funktionsnedsättning och om förutsättningen för svår funktionsnedsättning uppfylls.

Ändringsarbeten i bostaden

Vem är berättigad till ändringsarbeten i bostaden?

Bestämmelser om ändringsarbeten i bostaden finns i handikappservicelagen och handikappserviceförordningen. Valfärdsområdet ska ersätta en person med svår funktionsnedsättning för skäliga kostnader för ändringsarbeten i bostaden samt för anskaffning av redskap och anordningar i bostaden, om dessa åtgärder med hänsyn till funktionsnedsättningen eller sjukdomen är nödvändiga för att personen ska klara de funktioner som hör till normal livsföring. Det är fråga om en subjektiv rätt som inte kan nekas med motiveringen att anslag saknas.

[Handikappservicelagen 9 § 2 mom \(Finlex\)](#)

För att kostnaderna för ändringsarbeten i bostaden samt anskaffning av redskap och anordningar ska ersättas krävs en svår funktionsnedsättning. En person som på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom har särskilt svårt att förflytta sig eller att i övrigt klara sig på egen hand hemma betraktas som en person med svår funktionsnedsättning.

[Förordning om service och stöd på grund av handikapp 13 § \(Finlex\)](#)

Ersättning utgår för kostnader för ändringsarbeten i personens varaktiga bostad. Med varaktig bostad avses den bostad där personen faktiskt bor. Begreppet varaktig bostad är inte enbart begränsat till de grunder som man utgår från när en persons hemort fastställs. En person med svår funktionsnedsättning kan därmed ha flera varaktiga bostäder i enlighet med handikappservicelagens definition. Till exempel kan ett barn med funktionsnedsättning ha behov av ändringsarbeten i bostaden på två olika adresser om föräldrarna separerar.

Det finns dock ingen lagstadgad, särskild skyldighet att ersätta kostnader om tillräcklig omsorg om personen med svår funktionsnedsättning inte kan tryggas genom åtgärder inom öppenvården. Med detta avses enligt regeringens proposition situationer där omsorgen av personer med mycket svår funktionsnedsättning eller flera funktionsnedsättningar kräver fortlöpande eller långvarig kompetens inom sjukvården eller annan specialkompetens. Bestämmelsen omfattar också de situationer då en person på grund av sitt behov av service och vård redan vårdas på institution. I praktiken finns det väldigt få sådana personer med funktionsnedsättning. Man bör alltid bedöma varje enskild situation med hänsyn till klientens intresse och följa god

förvaltningssed.

[Regeringens proposition RP 166/2008 \(pdf 286 kb\)](#)

Vad avses med ändringsarbeten i bostaden?

Enligt 12 § i handikappserviceförordningen beviljas ersättning för sådana ändringsarbeten i en bostad som är nödvändiga på grund av funktionsnedsättningen eller sjukdomen. Sådana ändringsarbeten är

- breddning av dörrar
- byggande av ramper
- installation av badrum, WC och vattenledning
- ändringsarbeten i belysningen och ökande av kontraster
- ändring av fasta inventarier och utbyte av byggnads- och inredningsmaterial samt
- andra motsvarande byggnadsarbeten i personens varaktiga bostad.

Som ändringsarbete i bostad betraktas enligt förordningen också planering av ändringsarbetena samt avlägsnande av hinder i bostadens närmaste omgivning. Planeringen görs i allmänhet av en fackman inom byggnadsbranschen, exempelvis en byggnadsmästare eller byggnadsingenjör.

I fråga om ändringsarbeten som ersätts ska man följa samma kvalitetsnivå som i bostäder som staten beviljar lån för. Enligt kvalitetsrekommendationen för boendeservice för personer med funktionsnedsättning ska ändringarna i bostaden om möjligt göras på ett relativt tidigt stadium.

Redskap och anordningar som ersätts

Enligt 12 § i handikappserviceförordningen är sådana redskap och anordningar som hör till bostaden och som ersätts:

- lyftanordningar
- larmanordningar
- andra motsvarande redskap och anordningar som blir fast installerade i bostaden.

Välfärdsområdet kan även utan ersättning ställa redskap och anordningar i bostaden till förfogande för en person med svår funktionsnedsättning. Redskap och anordningar som hör till hemmets standardutrustning har också ansetts vara ändringsarbeten i bostaden, om dessa har varit nödvändiga på grund av personens funktionsnedsättning.

När man överväger ersättning för redskap och anordningar i bostaden måste man beakta följande aspekter:

- Hur påverkar den sökandes svåra funktionsnedsättning förutsättningarna att klara sig på egen hand i bostaden?
- Det verkliga behovet, dvs. om också alternativa lösningar kan utnyttjas, till exempel ändringsarbeten i bostaden?
- Är det fråga om den varaktiga bostaden för personen med svår funktionsnedsättning?
- Kan man med anordningar/redskap hjälpa personen med funktionsnedsättning att klara av funktioner som hör till normal livsföring eller är personen i behov av exempelvis tjänster inom institutionsvården?
- Är redskapet ändamålsenligt i övrigt?
- Är kostnaderna skäliga?

Ersättning av kostnader för ändringsarbeten

Enligt 9 § i handikappservicelagen ska välfärdsområdet ersätta en person med svår funktionsnedsättning för kostnader för ändringsarbeten i bostaden, om dessa åtgärder på grund av funktionsnedsättningen eller sjukdomen är nödvändiga för att personen ska klara de funktioner som hör till normal livsföring. I lagen nämns ingen förmögenhetsprövning eller övre gränser i euro för ersättningsbeloppen.

Skäliga kostnader för ändringsarbeten och andra åtgärder ersätts helt. Då man bedömer vad som avses med skäliga kostnader bör man utreda det genomsnittliga marknadspriset på den anordning som anskaffas, och vilken lösning som är lämplig och genomförbar i varje enskilt fall för personen med funktionsnedsättning. Valfärdsområdet är endast skyldig att ersätta kostnader som är nödvändiga på grund av behovet som orsakas av personens funktionsnedsättning eller sjukdom. Till kostnader som ersätts hör i allmänhet inte kostnader som uppkommer då man vill öka boendekomforten eller boendestandarden.

Om en person med funktionsnedsättning flyttar eller byter bostad ska det i ansökan om ersättning motiveras varför ändringsarbeten är nödvändiga med tanke på funktionsnedsättningen eller sjukdomen och dessutom orsaken till flytten eller bytet av bostad. Orsaken till bostadsbytet kan exempelvis vara förändrade familjeförhållanden, ett barns födelse, ökat behov av hjälpmedel eller behov av att byta ort på grund av arbete. När nybyggen medför extra kostnader på grund av en persons funktionsnedsättning ska kostnaderna till skäliga delar ersättas om de kan anses nödvändiga. Ersättning för grundlig renovering kan i allmänhet inte beviljas med stöd av handikappservicelagen.

Utföra ändringsarbeten i bostaden och få ersättning för dem

Bestämmelsen som gäller ersättning av kostnader för ändringsarbeten i bostaden och anskaffning av redskap och anordningar i bostaden är till sin natur en ersättningsbestämmelse. Valfärdsområdet är skyldig att ersätta skäliga kostnader om dessa åtgärder med hänsyn till personens funktionsnedsättning eller sjukdom är nödvändiga för att personen ska klara de funktioner som hör till normal livsföring.

Personen med funktionsnedsättning bör i förväg förhandla med valfärdsområdet om att anskaffa redskap och anordningar eller om att utföra ändringsarbeten i bostaden. Om ändringsarbeten eller hjälpmedel anskaffas utan ett giltigt beslut från funktionshindersservicen är det inte säkert att kostnaderna ersätts. Ansökan om ersättning för kostnader ska enligt 20 § i handikappserviceförordningen göras inom sex månader efter det att kostnaderna har uppstått.

Om personen med funktionsnedsättning själv har valt entreprenör och låtit denna utföra arbetet, uppstår ett avtalsförhållande mellan personen med funktionsnedsättning och entreprenören. Om det vid arbetet i bostaden har uppstått fel i planeringen eller något annat fel i arbetet, ansvarar planeraren eller entreprenören för felet i enlighet med de allmänna avtalsvillkoren. I sådana situationer deltar inte valfärdsområdet i eventuella meningsskiljaktigheter som kan uppstå. Personen med funktionsnedsättning har möjlighet att låta exempelvis konsumentmyndigheterna behandla ärendet.

Valfärdsområdet kan också själv se till att ändringsarbetena i bostaden utförs. Detta förutsätter alltid ett samtycke från personen med funktionsnedsättning. I sådana situationer kan valfärdsområdet konkurrensutsetta entreprenörerna och låta den utvalda serviceproducenten utföra ändringsarbetena.

Valfärdsområdet har rätt att i sitt beslut ställa villkor som möjliggör att ändringsarbetena blir utförda. Innan valfärdsområdet betalar kostnaderna för ändringsarbeten i bostaden har den rätt att kräva att exempelvis nödvändiga renoveringar görs i bostaden.

Redskap för dagliga sysslor

Ersättning kan även beviljas för redskap som man behöver för att klara de dagliga sysslorna. Ersättningen uppgår till hälften av kostnaderna för anskaffning av redskap, maskiner och anordningar som är nödvändiga för att klara de dagliga sysslorna.

Källor

[Boendegärningar. Kvalitetskriterier för utvärdering och utveckling av boende. Delegationen för boende för personer med utvecklingsstörning \(KVANK\) | 4.12.2018 \(pdf 525 kb, vernerinet\)](#)

[Rådgivningsenheten för offentlig upphandling \(JHNY\)](#)

[Regeringens proposition om mentalvårdslagen \(RP 201/1989 rd\) \(Riksdagen, på finska\)](#)

[Förordning om service och stöd på grund av handikapp 759/1987 \(Finlex\)](#)

[Lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda 519/1977 \(Specialomsorgslagen\) \(Finlex\)](#)

[Lag om service och stöd på grund av handikapp \(Handikappservicelagen\) 380/1987 \(Finlex\)](#)

[Mentalvårdslagen 116/1990 \(Finlex\)](#)

[Socialvårdslagen 1301/2014 \(Finlex\)](#)[Länk till en annan webbplats](#)[Öppnas i en ny flik](#)

[Päivi Ripatti \(toim.\) Kehitysvammaisten asuminen. Uusi reformi 2010-2015. \(Rapport 10/2011 THL, på finska\)](#)

[Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om service och stöd på grund av handikapp samt 4 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården. RP 166/2008 \(pdf 282 kb\)](#)

[Yksilölliset palvelut, toimivat asunnot ja esteetön ympäristö. Vammaisten ihmisten asumispalveluiden laatusuositus. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2003:4 \(på finska, Publikationsarkivet Valto\)](#)

Tapio Rätty (2010) Vammaispalvelut. Vammaispalvelujen soveltamiskäytäntö. (på finska) Kynnys ry.